

Forslag til en Grundlovsforandring i den Retning, fordi det tager længere Tid at faae en saadan ført igjennem, og fordi jeg tror, at man ffylde Medborgerne at gribe det beletlige Dieblif i faa Henseende, hvilket er det, jeg her har troet at gjøre, idet jeg tilligemed ærede Medrigsdagsmænd har indbragt dette Forslag. I den Udvalgsbetænkning, der blev afgiven i den grundlovgivende Rigsdag, er der med Hensyn til det Forslag, som blev vedtaget, udvifflet den Grundfætning, at den almindelige Stemmeret ikke er en enhver Person tilkommende naturlig Ret, men man har dog ikke ganffe villet udeluffe Noget fra Valgretten, naar han ikke har gjort sig absolut uærdig dertil. Derimod har man søgt at fjerne dem, „hvis borgerlige Ueluffændighed var faa aabenbar, at der er noget Selvmodfigende i at give dem politiff Valgret, faalænge Staten ikke har været iftand til at hjælpe dem til at hæve sig op paa et høiere Trin i det borgerlige Samfund“. Dette er et betegnende Udtryf for den Anffuffelse, som herffede hos den daværende Rigsdags-fflerhed. Man har der sagt, at en Mand maatte finde sig i at miffe den vigtigfte politiff Borgerret, faalænge han ikke ved Statens Hjælp var hævet op paa et høiere Stade, vi derimod have troet, at naar en Mand ved fin egen Hjælp, og uden at Staten hjælper ham, arbejder sig faaledes frem, at han, iftedetfor tidligere at have været nødsaget til at lade sig underholde af det Offentlige, nu kan ernære sig selv, har han større Udkomst til at kunne udøve den omtalte Borgerret end den, som er hjulpen dertil ved Statens Foranstaltning. I vort Forslag ligger den Tanke, jeg her har fremsat; thi det væffentligfte Punkt i Forslaget er netop det, „at modtagen Fattigunderfføttelse ikke kan fordres tilbagebetalt af den, der i de ffidste fem Aar ikke har nydt en faadan, men anses for at være eftergivent“. Naar alffaa en Mand ved egne Kræfter har hjulpet sig frem faaledes, at han har kunnet bestaa selvffændigt i fem Aar, ffal han ikke længere berøves fin Borger-

ret, ffjøndt han tidligere har været faa uheldig at maatte ty til det Offentliges Hjælp. Der er faa meget mere Grund til at gaa ind paa et Forslag som dette, naar man betænker, hvoroffte det er Tilfældet, at Staten iftedetfor at hjælpe en Mand op til en bedre Stilling, hjælper ham af Dynen og i Galmen, som det hedder i et gammelt Ordffprog. Hvormangen en Mand er der ikke, som naar han bliver Soldat, rives ud af Forhold, der, hvis han var forbleven i dem, kunde have givet ham hans Underhold. Iffe at tale om, Dagdriverlivet kan fordærve Mange, ffal jeg blot her nævne at det, at han bliver reven ud af fin Stilling, kan bewirke, at han bliver fattig, men uaget Staten faaledes er ffkyld deri, tager den dog Borgerretten fra den, hvem den har hjulpet til at komme i denne førgelige Stilling. Det forekommer mig, at enhver billigttænkende Mand, enhver Frihedsven maa gaa ind paa at fremme dette Forslag. Dernæff vil jeg fige, at man ffal agte Tidens Tegn. I denne Forsamling som har at vaage over vort Fædrelands Vel og fredelige Udviffling, og som har at forebygge Ulykker for Fædrelandet, kan det ikke nytte at tie stille med, hvad der hver Dag pafferer for vore Dine. Ifhvovel jeg har det faab for mit Fædreland, at det ikke her ffal komme til faadanne Ulykker, som vi have fet andeffteds, fordi Forholdene dog her Gudffelov ikke endnu ere faa fortviffede, er Sagen dog alvorlig nok til, at der maa gjøres Noget af Enhver, som har den Pligt at indrette det Offentlige faaledes, at flere og flere Borgere kunne befinde sig vel derved. Lad os vife vore fattigere Medborgere, at vi ville gjøre, hvad vi kunne, for at fætte dem iftand til at hjælpe sig selv frem, og lad os fe, om vi ikke ved Foranstaltninger fra Statens Side kunne gjøre dem dette lettere; men lad os fremsfor Alt give dem den Ret, som det efter min Mening er en grov Uret at forholde dem, nemlig den, at de, naar de ere agtværdige Borgere, ikke ffulle udeluffes fra den vigtigfte Borgerret. Vi kunne tage faa mange For-